

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
інноватики, природокористування та
інфраструктури

Василь БРИЧ
"31" серпня 2023 р.

Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
"31" серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
"31" серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 27 Транспорт
спеціальність – 275 Транспортні технології (за видами)
спеціалізація – 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
освітньо-професійна програма – Транспортні технології (на
автомобільному транспорті)

кафедра транспорту і логістики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, год.	Тренінг, КПЗ год.	Самостійна робота студ., год.	Разом, год.	Залік (семестр)	Екзамен (семестр)
Денна	I	1	30	15	5	6	94	150	-	1
Заочна	I	1	8	4	-	-	138	150	-	2

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 27 Транспорт, спеціальності 275 Транспортні технології (за видами), спеціалізації 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 року).

Робочу програму склала доцент кафедри транспорту і логістики, к.т.н. Оксана ШЕВЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри транспорту і логістики, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Павло ПОПОВИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 275 Транспортні технології (за видами), протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Павло ПОПОВИЧ

Гарант ОПП

Павло ПОПОВИЧ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Транспортно-експедиторська діяльність»**

1. Опис дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Дисципліна – Транспортно-експедиторська діяльність	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 27Транспорт	Дисципліна з обов'язкового циклу Мова навчання -Українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальності – 275 Транспортні технології (за видами) Освітньо-професійна програма Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Рік підготовки: денна – 1 заочна - 1 Семестр: денна – 1 заочна - 1
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти –магістр	Лекції: Денна - 30 год; Заочна - 8 год. Практичні заняття: Денна - 15 год; Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин - 150		Самостійна робота: Денна - 94 год Заочна - 138 год. Індивідуальна робота Денна– 5 год. Заочна- - Тренінг, КПЗ Денна- 6 год Заочна- -
Тижневих годин: денна – 10 год., аудиторних– 3 год.		Вид підсумкового контролю: Денна– екзамен Заочна- екзамен

2. Мета та завдання дисципліни «Транспортно-експедиторської діяльності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення - набуття студентами знань і практичних навичок з транспортно- експедиторського обслуговування підприємств та вивчення особливостей роботи з транспортною документацією при виконанні внутрішніх, міжнародних, транзитних перевезень. Дисципліна повинна сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців з транспортних технологій.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Оволодіння комплексом знань, необхідних для вирішення питань з транспортно-експедиторського обслуговування, особливості технологічних процесів транспортно-експедиторського обслуговування, а також набуття практичних навиків і вмінь, необхідних для успішного вирішення задач, які притаманні транспортно-експедиторській діяльності. Застосування системи управління автотранспортом jSolutions в транспортно-експедиторській діяльності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- ЗК 01. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 02. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ФК 03. Здатність до використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності.
- ФК 05. Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту.
- ФК 10. Здатність врахувати вплив митних процедур при формуванні транспортних технологій.
- ФК 11. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни передбачає цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи.

2.5. Результати навчання:

РН 01. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.

PH 02. Вільно обговорювати державною та іноземною мовами питання професійної діяльності, проєктів та досліджень у сфері транспортних систем і технологій усно і письмово.

PH 04. Доносити свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття до фахівців і нефахівців в ясній і однозначній формі.

PH 08. Розробляти технології вантажних та пасажирських перевезень за видами транспорту на основі досліджень і релевантних даних.

PH 09. Досліджувати вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій

PH 10. Розробляти і застосовувати сучасні технології транспортно-експедиторського обслуговування.

PH 12. Керувати складними технологічними та виробничими процесами транспортних систем та технологій, у тому числі непередбачуваними і такими, що потребують нових стратегічних підходів.

PH 13. Організувати роботу персоналу, забезпечувати його професійний розвиток та об'єктивне оцінювання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Планування транспортно-експедиторської діяльності

Тема 1. Організація транспортно-експедиторських послуг. Види транспортно-експедиторських послуг.

Ринок транспортно-експедиторських послуг в Україні. Види транспортно-експедиторських послуг. Принципи діяльності експедитора.

Тема 2. Організація доставки вантажу.

Критерії оцінки ефективності транспортного процесу. Техніко-експлуатаційні показники роботи рухомого складу автотранспорту при вантажних перевезеннях. Формування тарифів вантажних перевезень. Організація складського господарства.

Тема 3. Планування транспортно-експедиторської діяльності.

Транспортно-експедиторська діяльність при внутрішніх перевезеннях по території України. Послідовність всіх операцій і роль кожного суб'єкта, що бере участь при здійсненні експедиторських послуг.

Тема 4. Планування та організація транспортно-експедиторського обслуговування.

Транспортно-експедиторська діяльність при транзитних перевезеннях по Україні. Правові аспекти транспортно-експедиторського обслуговування. Транспортно-експедиторські послуги в зовнішньо-економічній діяльності. Правила Інкотермс.

Тема 5. Види державного контролю при міжнародних перевезеннях вантажів.

Митний контроль вантажів. Екологічний контроль. Ветеринарно-санітарний контроль. Фітосанітарний контроль.

Змістовний модуль 2

Організація документообігу при транспортно-експедиторському обслуговуванні

Тема 6. Договір транспортної експедиції.

Форма і зміст типового договору транспортної експедиції. Права експедитора і клієнта. Пред'явлення претензій і позовів за договорами перевезень.

Тема 7. Правила заповнення експедиторських документів.

Роль та призначення Міжнародної федерації експедиторських асоціацій. Порядок отримання бланків документів. Основні функції документів і форм FIATA. Обов'язкові умови зовнішньоекономічного контракту. Правила Інкотермс.

Тема 8. Транспортно-експедиторське обслуговування процесу доставки вантажів автомобільним транспортом.

Призначення товаротранспортної накладної. Порядок заповнення, Спеціальні форми товаро-транспортної накладної. Документообіг у різних формах експедирування.

Тема 9. Автоматизація документообігу на транспортно-експедиторському підприємстві з хмарною системою jSolutions.

Основні функції системи автоматизації діловодства. Управління вхідними документами транспортного підприємства. Управління вихідними документами транспортного підприємства. Безпека зберігання даних на транспортному підприємстві.

Тема 10. Особливості транспортно-експедиторського обслуговування процесу доставки вантажів різними видами транспорту.

Авіаційна вантажна накладна. Коносамент. Залізнична накладна. Види товаро-транспортних документів.

4. Структура навчальної дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг і КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1						
Планування транспортно-експедиторської діяльності						
Тема 1. Організація транспортно-експедиторських послуг. Види транспортно-експедиторських послуг.	2	-	4		2	Поточне опитування
Тема 2. Організація доставки вантажу.	2	2	10	1		Поточне опитування
Тема 3. Планування транспортно-експедиторської діяльності.	2	2	10			Поточне опитування
Тема 4. Планування та організація транспортно-експедиторського обслуговування.	2	2	10			Поточне опитування
Тема 5. Види державного контролю при міжнародних перевезеннях вантажів.	2	-	10			Тестування
Змістовний модуль 2						
Організація документообігу при виконанні транспортно-експедиторського обслуговування						
Тема 6. Договір транспортної експедиції.	4	2	10	1	4	Поточне опитування
Тема 7. Правила заповнення експедиторських документів.	4	2	10	1		Поточне опитування
Тема 8. Транспортно-експедиторське обслуговування процесу доставки вантажів автомобільним транспортом.	4	2	6	1		Поточне опитування
Тема 9. Автоматизація документообігу на транспортно-експедиторському підприємстві з хмарною системою jSolutions.	4	2	14	1		Поточне опитування
Тема 10. Особливості транспортно-експедиторського обслуговування процесу доставки вантажів різними видами транспорту.	4	1	10			Тестування
Всього 150 год з них:	30	15	94	5	6	

Заочна форма

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	СРС
Змістовий модуль 1 Планування транспортно-експедиторської діяльності			
Тема 1. Організація транспортно-експедиторських послуг. Види транспортно-експедиторських послуг.	2	-	14
Тема 2. Організація доставки вантажу.	-	-	14
Тема 3. Планування транспортно-експедиторської діяльності.	-	-	14
Тема 4. Планування та організація транспортно-експедиторського обслуговування.	-	-	14
Тема 5. Види державного контролю при міжнародних перевезеннях вантажів.	2	2	14
Змістовний модуль 2 Організація документообігу при виконанні транспортно-експедиторського обслуговування			
Тема 6. Договір транспортної експедиції.	2	-	12
Тема 7. Правила заповнення експедиторських документів.	-	-	14
Тема 8. Транспортно-експедиторське обслуговування процесу доставки вантажів автомобільним транспортом.	-	-	14
Тема 9. Автоматизація документообігу на транспортно-експедиторському підприємстві з хмарною системою jSolutions.	-	-	14
Тема 10. Особливості транспортно-експедиторського обслуговування процесу доставки вантажів різними видами транспорту.	2	2	14
Всього 150 год з них:	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Практична робота № 1

Тема: характеристика системи перевезень вантажів

Мета: *закріпити знання з способів перевезень вантажів на різних видах транспорту, освоїти транспортно-технологічні системи доставки вантажів.*

Питання для обговорення:

1. Основні системи перевезень вантажів.
2. Системи модальних перевезень.
3. Системи перевезень вантажів на різних видах транспорту.

Практичне заняття 2

Тема: організація транспортно-експедиторського обслуговування

Мета: *опанування методики розрахунку оптимального рівня концентрації центрів транспортно-експедиторського обслуговування (ТЕО).*

Питання для обговорення:

1. Методику вибору оптимального рівня концентрації транспортно-експедиторського обслуговування.
2. Вплив збільшення партії вантажу на витрати на накопичення і зберігання вантажу.
3. Зміна витрат на оформлення документів на перевезення при збільшенні (зменшенні) партії вантажу.
4. Фактори впливу на рівень концентрації ТЕО.

Практичне заняття 3

Тема: зміст та порядок оформлення договору на транспортно-експедиторського обслуговування.

Мета: *навчитися складати договір на транспортно-експедиторське обслуговування.*

Питання для обговорення:

1. Способи визначення терміну поставки товару.
2. Основні умови договору транспортно-експедиторського обслуговування.
3. Права експедитора за договором транспортно-експедиторського обслуговування.
4. Права замовника за договором транспортно-експедиторського обслуговування.
5. Порядок змін умов договору транспортно-експедиторського обслуговування.
6. Обов'язки замовника за договором транспортно-експедиторського обслуговування.

Практичне заняття 4

Тема: порядок заповнення та використання міжнародної товарно-транспортної накладної типової форми CMR.

Мета: *набуття практичних навичок щодо заповнення та використання міжнародної товарно-транспортної накладної типової форми CMR.*

Питання для обговорення:

1. Порядок використання товаросупровідних документів, що можуть використовуватись у міжнародному сполученні.
2. Основний транспортний документ при здійсненні міжнародних перевезень автомобільним транспортом.
3. Порядок визначення кількості екземплярів накладної CMR.
4. Основні та додаткові відомості, що має вміщувати накладна CMR.
5. Обов'язки перевізника при прийомі вантажу для міжнародних перевезень.
6. Права вантажовідправника при здійсненні міжнародних перевезень.

Практичне заняття 5

Тема: порядок заповнення та використання товарно-транспортної накладної типової форми №1-ТН.

Мета: *набуття практичних навичок щодо заповнення та використання товарно-транспортної накладної типової форми №1-ТН.*

Питання для обговорення:

1. Порядок оформлення прийому вантажів до транспортування.
2. Умови та порядок оформлення відмови у прийомі вантажу.
3. Порядок прийому вантажу без перевірки маси, стану, кількості місць.
4. Зміст і призначення товарно-транспортної накладної типової форми № 1-ТН.
5. Види і сфери застосування різних форм товарно-транспортних накладних.
6. Порядок використання всіх екземплярів товарно-транспортної накладної типової форми № 1-ТН.
7. Етапи оформлення товарно-транспортної накладної типової форми № 1-ТН.
8. Загальні правила виписки ТТН.

Практичне заняття 6

Тема: порядок заповнення та використання подорожніх листів типових форм з використання інформаційних технологій.

Мета: набуття практичних навичок щодо заповнення та використання подорожніх листів типових форм за допомогою програмного забезпечення *jSolutions*.

Питання для обговорення:

1. Типові форми подорожніх листів, які використовуються в Україні та особливості їх оформлення.
2. Порядок заповнення подорожнього листа типової форми № 1 (міжнародна).
3. Порядок заповнення подорожнього листа типової форми № 2 (внутрішня).
4. Основні розділи та їх призначення подорожнього листа типової форми № 1 (міжнародна).
5. Основні розділи та їх призначення подорожнього листа типової форми № 2 (внутрішня).

Практична робота 7

Тема: документування транспортних послуг на транспортно-експедиторському підприємстві з хмарною системою *jSolutions*.

Мета: набуття практичних навиків ведення обліку договорів на транспортні послуги та реєструвати замовлення на транспортне обслуговування для спрощення планування використання автотранспорту.

Питання для обговорення:

1. Договори на транспортне обслуговування.
2. Автоматичне формування замовлень на основі даних договору.
3. Реєстрація замовлення на транспортне обслуговування.
4. Інструкція для виконання завдання з хмарною системою *jSolutions*.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання передбачає створення умов і забезпечення можливостей для повної реалізації творчого потенціалу студента у процесі використання інформаційних технологій для пошуку вантажів для транспортування. Комплексне практичне індивідуальне завдання передбачає використання елементів науково-дослідницької діяльності, розвитку здібностей виконавця, формування нестандартного мислення та реалізації ситуаційного підходу.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» охоплює усі основні теми дисципліни та оцінки переваг використання транспортно-інформаційного серверів для документального оформлення вантажних робіт. Вибір теми

дослідження здійснюється студентом самостійно, узгоджується з керівником курсу з метою усунення дублювання виконуваних студентами робіт і повинен передбачати можливість отримання інформації для виконання КППЗ.

7. Самостійна робота студентів

Самостійна робота як основна форма засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять та без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, електронно-обчислювальною технікою, періодичними виданнями, засобами самоконтролю (тести, задачі, питання для самоконтролю).

Студенти мають можливість самостійно опрацювати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням мережі Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури та електронних курсів у системі MOODLLE).

Діагностика якості самостійної роботи здійснюється викладачем при оцінюванні змістових модулів та на основі підсумкового контролю залікового модуля.

Перелік питань для самостійного опрацювання з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»:

№ з/п	Найменування робіт
1	Стан і розвиток транспортно-експедиторського обслуговування підприємств і організацій.
2	Існуючі форми і види транспортно-експедиторського обслуговування.
3	Підприємства транспортно-експедиторського обслуговування.
4	Аналіз різних форм транспортно-експедиторського обслуговування.
5	Основні поняття транспортно-експедиторської діяльності.
6	Тенденції розвитку транспортно-експедиторського підприємств.
7	Принципи побудови транспортно-експедиторських підприємств.
8	Структура і функції транспортно-експедиторського підприємства і його відділень.
9	Структура транспортно-експедиторських підприємств різних форм транспортно експедиторського обслуговування транспортних вузлів.
10	Технологічний процес комплексного еталонного транспортно-експедиторського обслуговування.
11	Методика вибору раціональної форми організації транспортно-експедиторського обслуговування підприємств і організацій.

12	Методика визначення доцільності використання залізничного транспорту у вантажних перевезеннях.
13	Методика визначення доцільності використання автомобільного транспорту у вантажних перевезеннях.
14	Методичні основи проектування систем якості на транспортно-експедиторських підприємствах.
15	Заходи підвищення якості транспортно експедиторського обслуговування.
16	Вимоги клієнтури при оцінці якості транспортно експедиторського обслуговування.
17	Технології виконання експедиторських операцій.
18	Недоліки системи управління транспортно-експедиторського обслуговування.
19	Особливості функціонування служб транспортного сервісу в ринкових умовах.
20	Економіко математична модель вибору оптимального рівня концентрації транспортно-експедиторського обслуговування.
21	Структура мережі транспортно-експедиторського обслуговування населення.
22	Технологія виконання основних послуг міських і приміських перевезень вантажів населенню.

8. Тренінг з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Тематика тренінгу:

Методика вибору раціональної форми організації транспортно експедиторського обслуговування підприємств і організацій.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 15 балів = 75 балів). 2. Письмова робота = 25 балів.	1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 15 балів = 75 балів). 2. Письмова робота = 25 балів.	1. Написання КППЗ, яке включає вибір теми, складання плану роботи та її написання = 60 балів. 2. Тренінги = 20 балів. 3. Захист КППЗ = 20 балів	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 40 балів, а у підсумку = 80 балів. 2. Розв'язання завдання = 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант методичних вказівок з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»	1-10
2.	Електронний варіант лекцій	1-10
3.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-10
4.	Система moodle.wunu.edu.ua	1-10

Рекомендована література

1. Давідіч Ю. О. Конспект лекцій з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання спеціальностей 7.07010102, 8.07010102 – Організація перевезень і управління на транспорті (за видами транспорту) / Ю. О. Давідіч, Г. І. Фалецька ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 26 с.
2. Зеркалов Д. В. Довідник експедитора / Київ : Основа. 2002. 624 с.
3. Зеркалов Д. В. Транспортно-експедиторська діяльність : монографія URL: <https://www.zerkalov.org/files/zed-zm.pdf> (дата звернення 26.12.2020).
4. С. Литвиненко. Економіко-організаційні аспекти оптимізації роботи підприємств транспорту. 2017р.
5. С. Л. Литвиненко, Т. Ю. Габрієлова, П. О. Яновський, Г. І. Нестеренко. Транспортно експедиторська діяльність: Навчальний посібник. -3-те вид. перероб. і доп / За ред. С. Л. Литвиненка. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 228 с.
6. Нагорний Є. В., Шраменко Н. Ю., Переста Г. І. Комерційна робота на транспорті : підручник. Харків : Видавництво ХНАДУ, 2011. 298 с.
7. Сорока В. С., Гладковська О. О. Транспортно-експедиційна робота : навчальний посібник / за ред. д-ра економ. наук, професора Е. А. Зіня. Рівне : НУВГП, 2013. 347 с.
8. Транспортно-експедиторська діяльність : навчальний посібник. Вид. 2-ге., переробл. і допов. / Литвиненко С. Л., Габрієлова Т. Ю., Яновський П. О., Нестеренко Г. І. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 184 с.
9. Транспортно-експедиторська діяльність : підр. / Нагорний Є. В. та ін. Харків: ХНАДУ, 2012. 352 с.
10. Транспортно-експедиторська діяльність : навчальний посібник / Запара В. М. та ін. Харків : Укр ДУЗТ, 2017. 214 с.
11. Транспортно-експедиторська діяльність [Текст] : навч. посіб. / С. Л. Литвиненко, Т. Ю. Габрієлова, П. О. Яновський, Г. І. Нестеренко. – 2-ге вид.,

переробл. і доповн.– К.: Кондор, 2021. – 183 с.

12. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджені наказом Міністерства транспорту України 14.10.97, № 363. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98#Text> (дата звернення 26.12.2020).

13. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» № 1955-IV // Відомості Верховної Ради України від 24.12.2004. – 2004. – № 52. – С. 2056. – Ст. 562. 3.2.2

14. Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України: [сайт]. URL: <http://www.asmap.org.ua/index.php?langid=1>

15. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». Документ 1955-15, чинний, поточна редакція від 03.08.2012 р., підстава 5060

16. Закон України «Про транспорт» № 233/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 20.12.1994. – 1994. – № 51. – Ст. 446 (Зі змінами, внесеними згідно із Законом N 222-VIII (222-19) від 02.03.2015, ВВР, 2015, N 23, ст.158).

17. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

18. Міністерство інфраструктури України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245427227&cat_id=245427156.

19. ІНКОТЕРМС офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. Ліга Закон / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN3961>.

20. A Practical guide to Shipping & Freight Forwarding: Your key to success in the shipping industry Paperback – December 19, 2019 by Mr Sameer Varun.

21. Freight Forwarder Business Startup: How to Start, Run & Grow a Successful Freight Forwarding Business Paperback – February 2, 2017 by Allen McCarthy.

22. Work from Home: Starting & Running a Profitable Freight Broker Business: A comprehensive step-by-step Startup guide for the 21st Century Paperback – June 9, 2019, by Julia Albright.

23. Freight Brokers Training Guide Paperback – April 30, 2020, by Mike Broker.

24. Freight Dispatcher Training Guide Paperback – June 19, 2020 by Mike Broker.